

ЗА РАДЗІМУ

ОРГАН МАГІ ЁЎСКАГА АБЛАСНОГА КАМІТЭТА КП(б)Б І ВЫКАНАУЧАГА КАМІТЭТА МАГІ ЁЎСКАГА АБЛАСНОГА СОВЕТА ДЭПУТАТАЎ ПРАЦОЎНЫХ

№ 45 | СЕРАДА, 12 КРАСАВІКА 1944 г. | ЦАНА 20 КАП.

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Генералу арміі МАЛІНОЎСКАМУ

Войскі 3-га УКРАЇНСКАГА фронту сёння, 10 красавіка, у выніку ўмелага абходнага маневра пяхоты і конна-механізаваных злучэнняў, у спалучэнні з франтальнай атакай, авалодалі важным гаспадарча-палітычным цэнтрам краіны, абласным горадам Украіны і першакласным портам на Чорным моры — ОДЭСА — магутным апорным пунктам абароны немцаў, прыкрываючым шляхі да цэнтральных раёнаў Румыніі.

У баях за авалодаванне ОДЭСАЙ вызначыліся войскі генерал-палкоўніка ЦВЕТАЕВА, генерал-лейтэнанта ШЛЁМІНА, генерал-палкоўніка ЧУЙКОВА, генерал-лейтэнанта ГЛАЗУНОВА, генерал-лейтэнанта МАРОЗАВА, генерал-маёра ГАРОХАВА, генерал-маёра РУБАНЮКА, генерал-маёра КУПРЫЯНАВА, генерал-маёра МАКОУЧУКА; кавалерыйскія злучэнні кубанскіх казакаў генерал-лейтэнанта ПЛЕВА; танкісты генерал-маёра танкавых войск ЖДАНАВА; артылерысты генерал-палкоўніка артылерыі НЯДЗЕЛІНА, генерал-лейтэнанта артылерыі ВАЗНЮКА, генерал-маёра артылерыі ЛЕВІНА, генерал-маёра артылерыі КОСЕНКА; лётчыкі генерал-палкоўніка авіяцыі СУДЗІЦ, генерал-маёра авіяцыі

ТОДСІКАВА, генерал-маёра авіяцыі ШЭУЧЭНКО і сувязісты генерал-лейтэнанта войск сувязі ЛЕОНАВА.

У азнаменаванне атрыманай перамогі злучэнні і часці, найбольш выдзелішыся ў баях за вызваленне ОДЭСЫ, прадаставіць да прысваення найменавання „ОДЭСКИХ“ і да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёння, 10 красавіка, ў 20 гадзін сталіца нашай Радзімы МАСКВА ад імені Радзімы салютуе нашым доблесным войскам, вызвалішым ОДЭСУ, — дваццацю чатырма артылерыйскімі залпамі з трохсот дваццаці чатырох гармат.

Караблям Чорнаморскага флота ў гэты ж час зрабіць салют дваццацю артылерыйскімі залпамі з ста дваццаці гармат, у часці войск, вызвалішых ад нямецкіх захопнікаў важнейшы порт на Чорным моры — ОДЭСУ.

За выдатныя баявыя дзеянні АБ'ЯЎЛЯЮ ПАДЗЯКУ ўсім кіруемым Вамі войскам, удзельнічаўшым у баях за вызваленне ОДЭСЫ.

Вечная слава героям, якія загінулі ў баях за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы
Маршал Савецкага Саюза І. СТАЛІН.

10 красавіка 1944 года.

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Генералу арміі ЕРЁМЕНКА

Войскі Асобнай ПРЫМОРСКАЙ арміі, перайшоўшы ў наступленне, прарвалі вельмі ўмацаваную абарону праціўніка на КЕРЧАНСКИМ паўвостраве і сёння, 11 красавіка, авалодалі горадам і крэпасцю КЕРЧ — важным апорным пунктам абароны немцаў на ўсходнім паўвостраве Крыма і прасунуліся на захад ад КЕРЧЫ да 30 кіламетраў.

У баях пры прарыве абароны праціўніка і за авалодаванне горадам і крэпасцю КЕРЧ вызначыліся войскі генерал-маёра РАЖДЕСТВЕНСКАГА, генерал-маёра ШВАБЭВА, генерал-маёра ПРАВАЛАВА; артылерысты генерал-маёра артылерыі САКОЛЬСКАГА, генерал-маёра артылерыі ДЗЕГІЯРОВА; танкісты палкоўніка ДЗЕРГУНОВА, лётчыкі генерал-палкоўніка авіяцыі ВЯРЦЫНІНА, генерал-лейтэнанта авіяцыі ЕРМАЧЭНКА; са зры генерал-маёра ішчыперных тойск ПІЛІПЕЦ і маракі контр-адмірала ГАРШКОВА палкоўніка ЯВЛОНСКАГА.

У азнаменаванне атрыманай перамогі

злучэнні і часці, найбольш выдзелішыся ў баях пры прарыве абароны праціўніка і за вызваленне КЕРЧЫ, прадаставіць да прысваення найменавання „КЕРЧАНСКИХ“ і да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёння, 11 красавіка, у 22 гадзіны сталіца нашай Радзімы МАСКВА ад імені Радзімы салютуе доблесным войскам Асобнай Прыморскай арміі, прарваўшым абарону праціўніка і авалодаўшым горадам і крэпасцю КЕРЧ, — дваццацю артылерыйскімі залпамі з двухсот дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні АБ'ЯЎЛЯЮ ПАДЗЯКУ кіруемым Вамі войскам, удзельнічаўшым у прарыве абароны праціўніка і ў баях за вызваленне КЕРЧЫ.

Вечная слава героям, якія загінулі ў баях за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы
Маршал Савецкага Саюза І. СТАЛІН.

11 красавіка 1944 года.

З усё ўзрастаючай сілай абрушвае Чырвоная Армія ўдары па невіданаму ворагу. Над вызваленымі горадамі Одэса, Джанкой і Керч горда палыхаюць пабеданосныя чырвоныя сцягі.

Слава доблесным воінам Чырвонай Арміі!

НАЛЁТ НАШАЙ АВІАЦЫІ НА ЧЫГУНАЧНЫ ВУЗЕЛ ЛЬВОВА

Уначы на 10 красавіка наша авіяцыя дэльта дзеяння зрабіла налёт на чыгуначны вузел Львоў і падваргла бамбардыроўцы вялікае скапленне воінскіх эшалонаў праціўніка, якія знаходзіліся на гэтым вузеле чыгунак. У выніку бамбардыроўкі ўзнікла многа

пажараў — гарэлі вагоны і платформы з ваеннымі грузамі, а таксама ваенныя склады праціўніка. Асабліва буйныя пажары назіраліся адначасна на чыгуначнай станицы Львоў-Глаўнае. Сярод пажараў адбываліся моцныя ўзрывы. Усе нашы самалёты зварнуліся на свае аэрадромы.

Ад Савецкага Інформбюро

З АПЕРАТЫЎНАЙ ЗБОДКІ ЗА 11 КРАСАВІКА

На працягу 11 красавіка на захад ад горада СКАЛА нашы войскі адбівалі атакі буйных сіл пяхоты і танкаў праціўніка, якія прабіраліся на дапамогу акружанай групоўцы сваіх войск. Цаной вялікіх страў у жывой сіле і тэхніцы праціўніка ўдалося заняць БУЧМЧ і злучыцца ў гэтым раёне з акружанай групоўкай.

У Румыніі на поўдзень ад горада БАТАШАНЫ нашы войскі, фарсіраваўшы раку СЕРЭТ, авалодалі горадам і буйным чыгуначным вузлом ПАШКАНІ, а таксама збаямі занялі некалькі населеных пунктаў і чыгуначныя станицы ЛЕСПЕЗІ, КРЫСТЭШЦІЙ. На чыгуначнай станицы Крыстэшці нашымі войскамі захоплены 6 паравозаў і да 400 вагонаў.

На ЯССКИМ напрамку нашы войскі, адбіваючы контратакі пяхоты і танкаў праціўніка, працягвалі весці наступальныя баі, у ходзе якіх занялі некалькі населеных пунктаў.

На КІШЭНЬСКИМ напрамку нашы войскі з боямі прасоўваліся ўперад і занялі больш 30 населеных пунктаў.

На ТЫРАСПОЛЬСКИМ напрамку нашы войскі з боямі прасоўваліся ўперад і авалодалі раённым цэнтрам Малдаўскай ССР СЛАБАДЗЕЯ МАЛДАВАНСКАЯ, а таксама занялі больш 100 другіх населеных пунктаў і чыгуначную станцыю НОВА-САВІЦКАЯ. Нашы войскі шчыльна падыйшлі да горада ТЫРАСПОЛЬ і завалі баі на яго ўскраінах.

На поўдзень і паўднёвы захад ад горада ОДЭСА нашы войскі, працягваючы наступленне, авалодалі некалькімі населенымі пунктамі.

Войскі 4-га УКРАЇНСКАГА фронту, працягваючы развіццё наступлення, авалодалі горадам і важнейшым чыгуначным вузлом Крыма — ДЖАНКОЙ, з боямі занялі больш 50 другіх населеных пунктаў і чыгуначныя станицы ЧЫРЫК, ВАГЕМКА, а таксама ачыцілі ад праціўніка ЧОНГАРСІІ паўвостраў, заняўшы пры гэтым некалькі населеных пунктаў і чыгуначныя станицы ДЖЭНБУЛІК, ЧОНГАР.

Войскі Асобнай Прыморскай арміі, перайшоўшы ў наступленне, прарвалі вельмі ўмацаваную абарону праціўніка на КЕРЧАНСКИМ паўвостраве і 11 красавіка авалодалі горадам і крэпасцю КЕРЧ — важным апорным пунктам абароны немцаў на ўсходнім паўвостраве Крыма. Развіваючы наступленне, нашы войскі прасунуліся на захад ад Керчы да 30 кіламетраў, перавалілі праз ТУРЭЦКІ ВАЛ і з боямі занялі больш 40 населеных пунктаў і чыгуначныя станицы БАГЕРОВА, САЛЫН. Адступаючы пад ударамі нашых войск, праціўнік нясе вялікія страты ў жывой сіле і тэхніцы.

На другіх участках фронту — пошукі разведчыкаў і ўрадзё пунктаў баі мясцовага значэння.

На працягу 10 красавіка нашы войскі на ўсіх франтах падбілі і знішчылі 93 нямецкіх танкі. У паветраных баях і агнём змятнёў артылерыі збіт 61 самалёт праціўніка.

ПЕРАДМАЙСКАЕ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ СПАБОРНІЦТВА

ПЕРАВЫКОНВАЮЦЬ НОРМЫ ВЫПРАЦОЎКІ

Члены Прапойскай промарцелі ўзялі на сябе рэальна канкрэтных перадамайскіх сацыялістычных абавязанняў па вастанаўленню свайго прадпрыемства, па павелічэнню вытворчых паказчыкаў. Словы членаў арцелі не разыходзяцца са справай. Змагаючыся за выкананне сваіх абавязкаў, калектыву шавецкага цэха выканаў вытворчы план першай декады гэтага месяца на 178 процантаў. Шаўцы т. т. Гудараў, Ганчароў і Белюкоў дэбныя заданні

выконваюць на 189—200 процантаў.

Не адстае ў працы і швейны цэх. План першага квартала ён выканаў на 172 процанты.

Работнікі гэтага цэха т. т. Асмалоўская, Луферава, Халева і іншыя саборнічаюць паміж сабой, штодзённа на 40—50 процантаў перавыконваюць нормы выпрацоўкі.

Прапойская промарцель вызвала на сацсаборніцтва Чэрыкаўскую промарцель.

Б. НИКОЛІН.

У адказ на заклік перадавікоў

Зварот калгаснікаў сельгасарцелі „Кім“, Хойніцкага раёна, мы абмеркавалі на агульным сходзе і ўключылі ў сацсаборніцтва за стопудовы ўраджай зэрнавых, за вастанаўленне жыўблагадоўчых фермаў.

Для абсемянення яравога кліна ў нас засыпана і ачышчана 175,5 цэнтнера насення, што значна перавышае плановае заданне. Адрамантавана 20 плугоў, 18 боран, 23 цялегі і ўся зброя.

Нам быў дан план кантрактаваць для калгаснай фермы 28 цялят. Яго мы перавыканалі, кантрактавалі 50 галоў маладняка.

— У нас ёсць ўсе магчымасці работаць плённа, — гавораць калгаснікі. — І мы пастараемся, не адстанем ад калгаса „Кім“.

А. КУХАРАЎ — старшыня калгаса імені Кагановіча, Клімавіцкага раёна.

Арганізацыя выдачы і праверку аблігацый

Працоўныя нашай абласці, вызвалены ад нямецка-фашысцкага рабства, звыш 10 мільёнаў рублёў адалі сваіх свабодных сродкаў на другую Дзяржаўную Ваенную Пазыку.

Больш двух год яны не мелі магчымасці атрымаць свае даходы ў выглядзе вайгрышаў і процантаў. Цяпер ашчадныя касы нашай абласці прыступілі да масавай выплаты вайгрышаў і процантаў па аблігацыях.

Толькі за два з лішнім месяцы выплачана даходаў трымальнікам аблігацый на суму звыш 200 тысяч рублёў.

Перад камісіямі садзейнічанія дзяржаўнаму крэдыту і ашчаднай справе, перад фінансавымі органамі і ашчаднымі касамі стаяць неадкладныя задачы — поўнацю ўручыць аблігацыі 2-й Дзяржаўнай Ваеннай Пазыкі ўсім падпісчыкам з тым разлікам, каб кожны трымальнік аблігацый своечасова мог удзельнічаць у вайгрышах. Камісіі садзейнічання павінны арганізаваць даведаныя сталы праверцы аблігацый.

К. МАГІЛЕЎЧЫК — начальнік Магілеўскага абласнога ўпраўлення дзяржпрашчадкас.

НА СХОДЗЕ ТРАКТАРЫСТАЎ

Днямі ў Клімавіцкай МТС адбыўся сход работнікаў МТС і трактарыстаў зоны.

На сходзе шырока абмяркоўвалася пытанне хода падрыхтоўкі і правядзення веснавой сяўбы. Выступаючыя таварышы ўказвалі на неадкладныя задачы, якія стаяць перад калектывам МТС.

— У нашай МТС, — сказаў старшы механік тав. Кандратовіч, — сабрана і адрамантавана 10 трактараў, уся пры-

цэпная цяга, завезена неабходная колькасць гаручага. Зараз на аснове сацыялістычнага саборніцтва мы павінны паспяхова закончыць падрыхтоўку да сяўбы і правесці яе пачынаючы з цяжкіх паловак.

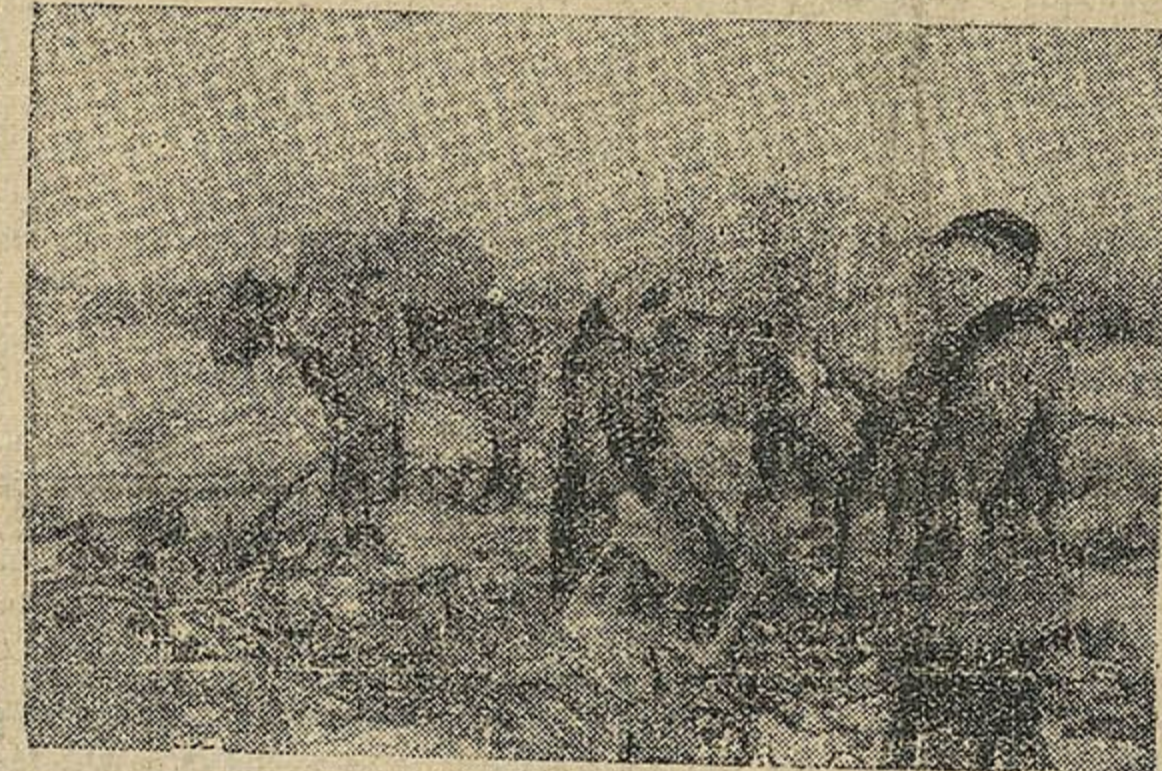
БУЛЫГІН.

Ствараюць птушкаферму

ЧЭРЫКАЎ. Калгаснікі сельгасарцелі „Чырвоны сцяг“, Лабанушкага сельсовета, на калгасным сходзе вырашылі стварыць сваю птушкаферму. Зараз ферма налічвае 30 курэй.

Калгаснікі не спыняюцца на гэтым. Уключыўшыся ў сацыялістычнае саборніцтва, яны ў адным з пунктаў свайго дагавора абавязуюцца да першамайскіх дзён поўнацю закончыць кантракты на курэй і абсталяваць спецыяльнае для іх памяшканне.

Г. СІЛКІН.

У горадзе Прапойку. Бригады моладзі, саборнічалы паміж сабою, сабравалі каля 50 тон металому. На ЗДЫМКУ перадавалі бригаду сартуе металом. Справа — былы партызан Андрэй Кудраўцаў.

НА ПЯРЭДАДНІ СЯЎБЫ

Калгас „Энергія“ першым у Месіслаўскім раёне распачаў падрыхтоўку да веснава-летняй кампаніі. Зараз ён заканчвае апошнія падрыхтаванні да сяўбы.

Калгаснікам патрэбна было насыпаць насеннага фонду 276 цэнтнераў. Гэты план яны перавыканалі на 40 цэнтнераў.

— Усё насенне ачышчана ад пастазеля і, як бачна з праверкі раённай насеннай лабараторыі, дало ўходжасць на 98—99 процантаў.

У калгасе адрамантаваны ўсе цялегі, каткі, зброя, бораны і плугі. Увесь інвентар састаўлен пад спецыяльна пабудаваны назе. Заканчваецца вэззка глаю. Мясцовых угнаенняў было не дастаткова, калгаснікі арганізавалі загатоўку торфу

і кампаставанне яго згноем.

Многа ўвагі ўдзяляецца ў калгасе догляду за коўсім пагалоўем. У сельгасарцелі мясца 41 коў. Усе яны сярэдняй і вышэй сярэдняй укармленасці. За добрую работу конюхі Цурганцаў Максім і Зайцаў Пётр атрымалі падзяку ад праўлення калгаса. Па іх ініцыятыве ўзята на пракорм да вясны 20 жарабят з суседняга калгаса імені Варашылава, фураж якога немцы спалілі ў час адступлення.

У калгасе створаны паляводчыя звенні. Звеннявыя вылучаны значныя маёстры высокага ўрадкаю, удзельнікі ўсесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі Зайцава Дар’я, Сурганова Наталля, Талкачова Аня і Шкура-

ва Марыя. У іх распрацаваны вытворчыя планы, накіраваны на барацьбу за высокі ўраджай. Звеннявыя абягаюць дабіцца 110-пудовы ўраджай зэрнавых з кожнага гектара і 1.200 пудоў бульбы.

Штодзённа ў калгасе занята работаю амаль усе працадольцы насельніцтва. Саборнічаныя бригады з бригадаў, калгаснікі з калгаснікамі, яны даюць высокую вытворчы паказчыкі. Павялічаецца колькасць выпрацаваных працадзён. Так, напрыклад, акт-вістка калгаса Талкачова Аня выпрацавала ў гэтым годзе 153 працадзёны, Зіміцкая Тацяна — 155, Шкуравава Елізавета — 120.

В. ЖДАНОВІЧ.

УВАГУ СТВАРЭНІЮ І РАБОЦЕ ДЗЕТДАМОЎ

У радзе вызваленых раёнаў нашай абласці Клімавіцкім, Краснапольскім, Касцюковіцкім і другіх адчынены спецыяльны дзетдамы. Сотні дзяцей франтавікоў і сірот жыюць у чыстых спецыяльна падрыхтаваных памяшканнях, забяспечаны добрымі выхаванцямі і ўсім неабходным для культурнага і радаснага жыцця.

У многіх раёнах комсамольцы ўзялі шэфства над дзетдамамі.

Так, напрыклад, комсамольцы Клімавіцкага раёна сабравалі для дзетдома 200 кг мукі, 300 кг збожжа, 47 кг сухоароў, 130 кг цыбулі, 125 кг круп, многа пасуды і адзення.

Але маюцца раёны, дзе мала ўдзяляецца ўвагі гэтаму важнаму мерапрыемству. У Месіслаўскім раёне старшыня райсовета дэлегатаў працоўных т. Дамброўскі марудзіць з адкрыццём спецыяльнага дзетдома.

В. ТРУСАЎ.

Разгубленасць і паніка ў Румыніі

СТАМБУЛ, 10 красавіка. (ТАСС). Звесткі, паступаючыя з Бухарэста, сведчаць аб тым, што спробы румынскіх улад увесці жыццё ў краіне ў больш ці менш нармальнае русло застаюцца дарэчнымі. Самі ўлады сваімі шматлікімі і часта супярэчымі друг-другу распараджэннямі садзейнічаюць умацненню дэарганізацыі. Эвакуацыя Бухарэста робіцца крайне беспарадкава. У прыфрантавых раёнах адбываецца гвалтоўная эвакуацыя насельніцтва ў глыбінныя раёны краіны. Насельніцтва гэтых раёнаў прымае да эвакуіруемых самай парожня адносін і адмаўляецца прадастаўляць ім прытулак.

Румынскія ўлады спяшаюцца завяршыць абработку вайне застаюцца яшчэ ў іх руках раёнаў савецкай Бесарабіі. Газета „Курэнгул“ апублікавала паведамленне дырэктары „Вугунак“, у якім гаворыцца, што дазваляецца вывезці з любой станцыі Бесарабіі ў Румынію жывёлу і сельскагаспадарчыя прадукты без усялякіх абмежаванняў.

Румынскія газеты з трывогай пішуць аб росце неадвольнасці ў краіне і шырокім распаўсюджанні панічных чухак і сабатажу ўрадавых распараджэнняў. Утвараюцца масавыя арышты „баламутаў“ і „пнікёраў“.

Адначасова румынскія друкарскія прыватныя аднак без постых убівідаў свідомасці насельніцтва, закладаючы яго запасціся мука-наскою і самаўладаннем.

Захоп іспанцамі амерыканскай нафты ў Танжэрэ

ЛОЧДАН, 9 красавіка. (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр перадае з Нью-Йорка: „Борбэ в’ягнэй“ інфармацыя паведамляе, што партугальскае радыё ўзетары 8 красавіка перадало наступныя паведамленні: „Іспанскія ўлады ў Танжэрэ захапілі і перадалі іспанскай кампаніі запасы нафты, кіраваныя туды кампаніямі „Шэл“ і „Вакуум Ойл“.

В. а. адказнага рэдактара **Н. Я. ФІЛІМОНАЎ.**